

Ο Δεύτερος Πρόδρομος της παρουσίας του Χριστού, Ηλίας ο ένδοξος (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, θεολόγος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στις 20 Ιουλίου η Αγία μας Εκκλησία προβάλλει μια μεγάλη μορφή, τον Προφήτη Ηλία τον Θεσβίτη, τον ένσαρκο Άγγελο, το νου τον πύρινο, τον επουράνιο άνθρωπο, τον της δευτέρας ελεύσεως Χριστού θείο πρόδρομο, όπως επαξίως τον υμνεί ο ψαλμωδός[1]. Είναι η ημέρα που πιστεύεται ότι αναλήφθηκε στους ουρανούς.

Η θέση του Προφήτη Ηλία είναι ξεχωριστή μέσα στη χορεία των Προφητών της Παλαιάς Διαθήκης. Συχνή αναφορά του ονόματός του γίνεται αρκετές φορές στην Καινή Διαθήκη από τον Κύριο ή από άλλα ιερά πρόσωπα. Η λέξη Προφήτης δηλώνει αυτόν που κατέχει το χάρισμα της προφητείας, τον διδάσκαλο, το ιδιαίτερο όργανο των αποκαλύψεων του Θεού[2].

Το φαινόμενο της προφητείας πρωτοεμφανίσθηκε στους Εβραίους με τους λεγόμενους «εκστατικούς» προφήτες. Γύριζαν στις πόλεις και τα χωριά, περιέρχονταν σε κατάσταση έκστασης με τη βοήθεια μουσικής και χορού, δέχονταν θεία μηνύματα και τα γνωστοποιούσαν στο λαό. Την περίοδο των βασιλέων εμφανίσθηκαν άντρες φωτισμένοι από τον Θεό όπως ο Ηλίας, ο Νάθαν,

οι οποίοι διακρίθηκαν για τον αγώνα τους προς διαφύλαξη της καθαρότητας της ισραηλιτικής θρησκείας.

Ο Ηλίας ήταν ένας Ισραηλίτης προφήτης του Θεού, υιός του Σωβάκ, καταγόμενος από ένα χωριό της ευρύτερης περιοχής της Γαλαάδ, την Θέσβη, που βρίσκεται δυτικά του Ιορδάνη ποταμού, γι' αυτό και ονομάστηκε Θεσβίτης[3]. Έζησε 816 έτη πριν την έλευση του Χριστού στη γη. Ήταν άνθρωπος με πλήρη εμπιστοσύνη στο Θεό, ήταν άνθρωπος προσευχής όπως αναφέρει και ο Ιάκωβος στην επιστολή του[4]. Ήταν δραστήριος, θαρραλέος, είχε ένθερμο ζήλο για τον αληθινό Θεό «Ζηλῶν ἐζήλωκα Κυρίῳ παντοκράτορι»[5]. Δεν είχε αφήσει συγγράμματα ή έγγραφα παρά μόνο η επιστολή που έστειλε στον Ιωράμ[6]. Παρόλα αυτά, μνημονεύεται πάντοτε με εγκωμιαστικά λόγια, προβάλλεται ως παράδειγμα προς μίμηση και λαμβάνει μέρος σε σημαντικά γεγονότα. Άσκησε για 25 έτη το προφητικό του χάρισμα.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της επεμβάσεως του Θεού όταν γεννήθηκε ο Ηλίας. Είδε ο πατέρας του θεία οπτασία. Δύο λευκοφορεμένους άνδρες να τον ονομάζουν Ηλία, τον σπαργάνωναν και του έδιναν να φάει φλόγα. Χωρίς ο πατέρας να χάνει καιρό, πήγε στους ιερείς των Ιεροσολύμων και αφού περιέγραψε την οπτασία του, οι ιερείς του απήντησαν ερμηνεύοντας την οπτασία ότι ο υιός του θα γίνει προφήτης και θα κρίνει τον Ισραήλ με δίκικοπο μαχαίρι και φωτιά.

Ο Ηλίας εμφανίζεται σε μια πολύ δύσκολη εποχή για τον Ισραήλ με βασιλιά τον Αχαάβ[7]. Η παρουσία του ήταν δυνατή επιτελώντας θαυμαστά σημεία στον Ισραήλ. Χωρίς δισταγμό και με τόλμη και θάρρος κατέφυγε στον βασιλιά Αχαάβ, απεσταλμένος εκ του Θεού, προμηνύοντάς του για τα τρία χρόνια ανομβρίας που θα έπλητταν τον τόπο. Κατόπιν εντολής του Θεού, φεύγει ο Ηλίας και πηγαίνει να κρυφτεί στο χείμαρρο Χορράθ, όπου εκεί του έφερναν ψωμί το πρωί και το βράδυ κρέας τα κοράκια[8].

Ο Θεός επέτρεψε στο πρόσωπο του Ηλίου να επιτελέσει θαυμαστά γεγονότα ένεκα και της θερμής πίστις που είχε. Αυτή του η πίστις τον έκανε να κατεβάσει 3 φορές φωτιά από τον ουρανό κάνοντας τους Ισραηλίτες να πουν «ἀληθῶς Κύριος ὁ Θεός, αὐτὸς ὁ Θεός»[9]. Επίσης, σταμάτησε την βροχή για τρία συνεχή χρόνια και ανάστησε νεκρούς, όπως το νεκρό υιό της Σεραφθίας χήρας[10]. Με την φωτιά έκαψε τους 100 στρατιώτες που είχε στείλει ο βασιλιάς Οχοζίας[11] για να τον συλλάβουν[12]. Ένα άλλο θαυμαστό γεγονός που επιτέλεσε είναι με την ανησυχία της γυναίκας από τη Σαρεπτά που δεν είχε ψωμί και την ενθύμισε ο προφήτης το λόγοι του Θεού ότι το πιθάρι με το αλεύρι δεν θα αδειάσει και το λάδι στο δοχείο δεν θα λιγοστέψει, μέχρι την ημέρα που θα στείλει ο Κύριος βροχή. Έτσι, η γυναίκα

άκουσε τον Ηλία με αποτέλεσμα ούτε το αλεύρι ούτε το λάδι να τελειώσουν για αρκετές ημέρες[13]. Το τελευταίο θαύμα που επιτέλεσε «ο ένσαρκος άγγελος» ήταν ο χωρισμός του Ιορδάνη ποταμού[14].

Τρεις από τις θαυμαστές του προφητείες που εκπληρώθηκαν ήταν η τριετής ξηρασία[15], η καταδίκη του βασιλιά Αχαάβ[16] και ο θάνατος του Οχοζία[17].

Ο Ηλίας έζησε και έδρασε κατά το θέλημα του Κυρίου κι έτσι ο Θεός τον πήρε στους ουρανούς μέσα σε ανεμοστρόβιλο[18]. Καθώς ανέβαινε στους ουρανούς με άρμα από φωτιά και πύρινα άλογα, άφησε να πέσει από πάνω του ο μανδύας του και τον μάζεψε ο Ελισσαίος. Ο Ελισσαίος χρίσθηκε διάδοχος του Ηλία από τον ίδιο τον Ηλία, κατόπιν υποδείξεως από τον Θεό[19].

Ο Ηλίας και ο Ενώχ είναι οι μόνοι άνθρωποι οι οποίοι αναλήφθηκαν στους ουρανούς χωρίς να γευθούν θάνατο.

Άπολυτίκιον

Ὁ ἔνσαρκος Ἄγγελος, τῶν Προφητῶν ἡ κρηπὶς, ὁ δεύτερος Πρόδρομος, τῆς παρουσίας Χριστοῦ, Ἡλίας ὁ ἔνδοξος, ἄνωθεν καταπέμψας, Ἐλισαίῳ τὴν χάριν, νόσους ἀποδιώκει, καὶ λεπροὺς καθαρίζει, διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτόν, βρῦει ἰάματα.

[1] Απόστιχο του Εσπερινού της 20ής Ιουλίου «Ὁ πρὸ συλλήψεως ὦν ἡγιασμένος...»

[2] Α΄ Κορ. 12, 14, Πραξ. 2,30 -3,18

[3] Γ΄ Βασιλειών 17,1

[4] Ιακώβου 5, 17-18

[5] Γ΄ Βασιλειών 19,10

[6] Β΄ Παραλειπομένων 21, 12-15

[7] Ο Αχαάβ ήταν Βασιλιάς του Ισραήλ, γιος και διάδοχος του Αμβρί (873-854 π.Χ.), σύζυγος της Ιεζάβελ, (κόρη του Ιθεβαάλ ή Εθβαάλ Α΄ Βασιλέως των Σιδωνίων), που φέρεται ότι άρπαξε το αμπέλι του Ναβουθαί. Επίσης αναφέρεται και ως εχθρός του Προφήτη Ηλία. Ο Αχαάβ υπό την επίδραση της συζύγου του υποστήριξε την ειδωλολατρία και καταδίωξε τους λίγους εναπομείναντες στην “πάτρια θρησκεία” του Γιαχβέ μεταξύ των οποίων και εκείνον τον προφήτη Ηλία. Ως νέα θρησκεία του κράτους του επανέφερε τη λατρεία του Βαάλ.

[8] Γ΄ Βασιλειών 17, 1-7

[9] Γ΄ Βασιλειών 18,39

[10] Γ΄ Βασιλειών 17, 17-24

[11] Ο Οχοζίας ήταν βασιλιάς του Ισραήλ, γιος του Βασιλέως Αχαάβ και της Ιεζάβελ που φέρεται να έζησε την περίοδο 870 π.Χ. μέχρι το 852 π.Χ. και να βασίλευσε περί το 853 π.Χ. - 852 π.Χ. (σύμφωνα με μελετητές). Αναλαμβάνοντας Βασιλεύς συμμάχησε με τον Ιωσαφάτ του Βασιλείου του Ιούδα προκειμένου ν΄ αναπτύξει το εμπόριο από την Ερυθρά Θάλασσα, που ποτέ όμως δεν καρποφόρησε. Σύμφωνα με τη Γραφή (Β΄ Βασιλέων 3:5-7) στη διάρκεια της βασιλείας του, οι Μωαβίτες φέρονται να επαναστάτησαν ενάντια στην εξουσία του και να απέκτησαν την ανεξαρτησία τους.

- [12] Δ΄ Βασιλειών 1, 10-13**
- [13] Γ΄ Βασιλειών 17, 8-16**
- [14] Δ΄ Βασιλειών 2, 8**
- [15] Γ΄ Βασιλειών 17, 1**
- [16] Γ΄ Βασιλειών 21, 17-24**
- [17] Δ΄ Βασιλειών 1, 4-16**
- [18] Δ΄ Βασιλειών 2,1**
- [19] Γ΄ Βασιλειών 19,11-12**